

ZARZĄDZENIE NR 52/2018
WÓJTA GMINY PRUSZCZ GDAŃSKI

z dnia 27 kwietnia 2018 r.

**w sprawie wprowadzenia „Instrukcji postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia
popelnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu”**

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz.1875 z późn.zm.) w związku z art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r. poz. 723) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wprowadza się z dniem 1 sierpnia 2018 r. "Instrukcję postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popelnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu" , która stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Zobowiązuje się pracowników Urzędu Gminy Pruszcz Gdański zwanych dalej Pracownikami do zapoznania się i bezwzględnego stosowania przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

3. Zarządzenie podlega udostępnieniu dla Pracowników na dedykowanej Pracownikom "Stronie intranetowej" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy.

§ 2. 1. O każdym przypadku zaistnienia sytuacji wskazującej na wystąpienie możliwości popelnienia przestępstw, o których mowa w art. 165a i art. 299 Kodeksu karnego, Pracownicy mają obowiązek niezwłocznego powiadomienia bezpośredniego przełożonego.

2. Pracownicy zobowiązani są po dokonaniu analizy sporządzić potwierdzone kopie dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi podejrzenie, że mają one związek z popelnieniem przestępstw, o których mowa w ust. 1 oraz przekazać je Koordynatorowi ds. Współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej zwanym dalej GIIF.

3. Pracownik jest zobowiązany do powiadomienia swojego bezpośredniego przełożonego o czynnościach, o których mowa w ust. 2.

§ 3. Funkcję Koordynatora ds. Współpracy z GIIF zwanego dalej Koordynatorem powierza się Pracownikowi na stanowisku do spraw wojskowych, zarządzania kryzysowego i przetwarzania informacji niejawnych.

§ 4. 1. Koordynator uznając zasadność podjęcia działań wnioskowanych przez Pracowników przedstawia Wójtowi Gminy Pruszcz Gdański projekt informacji o podejrzeniu popelnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Kopia informacji o której mowa w ust. 1 wraz z dokumentacją są ewidencjonowane w teczce spraw prowadzonej przez Koordynatora.

3. Koordynator prowadzi Rejestr powiadomień Głównego Inspektora Informacji Finansowej, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Traci moc zarządzenie nr 41/2004 Wójta Gminy Pruszcz Gdański z dnia 18 sierpnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji w sprawie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz finansowaniu terroryzmu, zmienione zarządzeniem nr 100/2012 Wójta Gminy Pruszcz Gdański z dnia 8 listopada 2012 r. w sprawie wprowadzenia zmiany w zarządzeniu nr 41/2004 Wójta Gminy Pruszcz Gdański z dnia 18 sierpnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji w sprawie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz finansowaniu terroryzmu.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Instrukcja postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

§ 1. 1. Instrukcja postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu zwana Instrukcją, określa zasady realizacji przez Pracowników obowiązków wynikających z ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

2. Instrukcja ustala system identyfikacji obszarów zagrożenia, identyfikacji transakcji podlegających rejestracji i transakcji mogących mieć związek z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu, podejmowania stosownych działań z nimi związanych oraz rozwiązania organizacyjne i procedury zapewniające jego sprawne funkcjonowanie.

3. Niedopełnienie przez Pracownika obowiązków wynikających z przepisów, o których mowa w ust. 1, oraz art. 165a i art. 299 Kodeksu karnego, skutkuje odpowiedzialnością karną, jeżeli czyny wypełniają znamiona przestępstw w nich opisanych. Powyższe nie wyłącza odpowiedzialności porządkowej, wynikającej z naruszenia przepisów Instrukcji.

§ 2. Ilekroć w Instrukcji jest mowa o:

- 1) **ustawie** – rozumie się przez to ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018 r. poz. 723),
- 2) **Kodeksie karnym** – rozumie się przez to ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 z późn. zm.),
- 3) **Urzędzie Gminy** – rozumie się przez to Urząd Gminy Pruszcz Gdański,
- 4) **Wójcie Gminy** - rozumie się przez to Wójta Gminy Pruszcz Gdański,
- 5) **finansowaniu terroryzmu** – rozumie się przez to czyn określony w art. 165a Kodeksu karnego,
- 6) **praniu pieniędzy** – rozumie się przez to czyn określony w art. 299 Kodeksu karnego,
- 7) **wartościach majątkowych** – rozumie się przez to środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości,
- 8) **transakcji** - rozumie się przez to wpłaty lub wypłaty w formie gotówkowej lub bezgotówkowej, w tym także przekazy pieniężne pomiędzy różnymi rachunkami należącymi do tego samego posiadacza rachunku, z wyłączeniem przekazów na rachunki lokat terminowych, przekazy pieniężne przychodzące z zagranicy, kupno i sprzedaż wartości dewizowych, a także przeniesienie własności lub posiadania wartości majątkowych, w tym oddanie w komis lub pod zastaw takich wartości oraz przeniesienie wartości majątkowych pomiędzy rachunkami należącymi do tego samego klienta, zamianę wierzytelności na akcje lub udziały, dokonywane we własnym, jak i cudzym imieniu, na własny, jak i na cudzy rachunek,
- 9) **dokumentach tożsamości** – rozumie się przez to dowód osobisty, paszport, tymczasowy dowód osobisty, ważną legitymację szkolną z fotografią i pieczęcią szkoły,
- 10) **GIIF** – rozumie się przez to Generalnego Inspektora Informacji Finansowej,

- 11) **jednostkach współpracujących** – rozumie się przez to organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz inne państwowe jednostki organizacyjne, a także Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Bankowego i Najwyższą Izbę Kontroli,
- 12) **Kierowniku** – rozumie się przez to Kierownika referatu, samodzielne stanowisko pracy.

§ 3. Obowiązki i zadania

1. Zgodnie z przepisami art. 83 ustawy do obowiązków jednostek współpracujących należy:

- 1) opracowanie instrukcji postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu,
- 2) niezwłoczne powiadamianie GIIF o podejrzeniu popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

§ 4. Zagrożenia

1. Przez pranie pieniędzy rozumie się zamierzone postępowanie polegające na:

- 1) zamianie lub przekazaniu wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrycia lub zatajenia bezprawnego pochodzenia tych wartości majątkowych albo udzieleniu pomocy osobie, która bierze udział w takiej działalności w celu uniknięcia przez nią prawnych konsekwencji tych działań,
- 2) ukryciu lub zatajeniu prawdziwego charakteru wartości majątkowych lub praw związanych z nimi, ich źródła, miejsca przechowywania, rozporządzania, faktu ich przemieszczania, ze świadomością, że wartości te pochodzą z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,
- 3) nabyciu, objęciu w posiadanie albo używaniu wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,
- 4) współdziałaniu, usiłowaniu popełnienia, pomocnictwie lub podżeganiu w przypadkach określonych w pkt 1 – 3.

2. Finansowanie terroryzmu oznacza gromadzenie, przekazywanie lub oferowanie środków płatniczych, instrumentów finansowych, papierów wartościowych, wartości dewizowych, praw majątkowych lub innego mienia ruchomego lub nieruchomości w celu sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym.

3. Ze względu na przedmiot działalności Urzędu Gminy wskazać można następujące obszary zagrożeń, w których może odbywać się pranie pieniędzy:

- 1) **transakcje nietypowe** związane z nabywaniem mienia komunalnego,
- 2) **umowy i transakcje związane z wykonywaniem przez inne podmioty zadań publicznych** jednostek samorządu terytorialnego (np. zadania związane z gospodarką komunalną), realizowane na warunkach odbiegających od przyjętych standardów,
- 3) **wykonywanie zadań wspólnych gminy z kapitałem prywatnym** (wspólne inwestycje, gazyfikacja, wodociągi i kanalizacja, oczyszczanie, itp.),
- 4) **zamówienia publiczne** (oferty wykonania zamówienia w sposób rażąco odbiegający od innych),
- 5) **udział jednostek w nietypowych przedsięwzięciach** szczególnie finansowych z udziałem kapitału zagranicznego,
- 6) **nadpłaty podatków i opłat lokalnych** i ich wycofanie,
- 7) **wykupy należności komunalnych, cywilnoprawnych** - pozyskiwanie pożyczek (od podmiotów nieistniejących).

4. Obszary, o których mowa w ust. 3 pkt 1-7 nie mają charakteru ustalonego, ulegają ciągłym zmianom i przeobrażeniom, a także pojawiają się nowe.

5. Zagrożenia mogą występować na wszystkich etapach wprowadzania do obrotu dochodów pochodzących z przestępstw i polegają na:

- 1) lokowaniu gotówki, jej zamianie, wymianie lub transferze wartości pochodzących ze zorganizowanej przestępczości,
- 2) maskowaniu lub ukrywaniu rzeczywistego pochodzenia nielegalnych wartości majątkowych,
- 3) integrowaniu wypranych wartości z legalnym systemem gospodarczym i finansowym.

§ 5. Identyfikacja tożsamości

1. Identyfikacja tożsamości osoby lub podmiotu realizującego zamówienie publiczne (wykonawcy) lub zleceniodawcy transakcji, obejmuje:

- 1) w przypadku osób fizycznych i ich pełnomocników – okazanie dowodu tożsamości w celu ustalenia i zarejestrowania jego cech (seria, numer) oraz imienia, nazwiska, daty urodzenia i miejsca zamieszkania posiadacza dowodu,
- 2) w przypadku osób prawnych – okazanie i zarejestrowanie danych z aktualnego wyciągu z rejestru handlowego lub innego równoważnego dokumentu wskazującego formę organizacyjną osoby prawnej i jej siedzibę oraz dokumentu potwierdzającego umocowanie osoby przeprowadzającej transakcję do reprezentowania osoby prawnej, a także dane personalne tej osoby, o których mowa w pkt 1,
- 3) w przypadku jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej – okazanie dokumentu wskazującego formę organizacyjną i adres siedziby jednostki oraz dokumentu potwierdzającego umocowanie osoby przeprowadzającej transakcję do jej reprezentowania, a także dane personalne tej osoby, o których mowa w pkt 1.

2. Jeżeli z okoliczności transakcji wynika, iż osoba jej dokonująca nie działa w imieniu własnym, lecz w imieniu zleceniodawcy, należy dążyć do zidentyfikowania podmiotów, w imieniu i na rzecz których działa.

§ 6. Środki rozpoznawcze

1. Podstawowymi środkami rozpoznawczymi służącymi identyfikacji transakcji związanych z praniem pieniędzy są:

- 1) zasada „poznaj swego klienta”,
- 2) analizowanie transakcji.

§ 7. Zasada „poznaj swego klienta” stanowi o potrzebie uzyskania wszechstronnej wiedzy o kliencie, zakresie jego aktywności gospodarczej i zasobach, w celu zarówno dostosowania oferowanych produktów i usług do potrzeb klienta, zapewnienie bezpieczeństwa obsługi oraz eliminowania działań przestępczych z obrotu gospodarczego i finansowego.

§ 8. W celu realizacji zadań należy:

- 1) identyfikować klientów i weryfikować ich dokumenty tożsamości,
- 2) wykonywać inne czynności sprawdzające w granicach obowiązującego prawa i zasad etyki urzędowej.

§ 9. Identyfikacja dokumentów tożsamości klientów polega przede wszystkim na:

- 1) sprawdzeniu, czy cechy (seria i numer) dowodu osobistego lub paszportu nie figurują w dostępnej bazie dokumentów utraconych,
- 2) sprawdzeniu autentyczności dokumentu, w szczególności: czy nie był podrabiany lub przerabiany, czy nie było wymieniane zdjęcie posiadacza dokumentu, czy wizerunek i wiek z dokumentu odpowiadają legitymującemu się,

3) w przypadku wątpliwości co do autentyczności dokumentu tożsamości, żądaniu, w uzasadnionych przypadkach, udostępnienia innych dokumentów z fotografią posiadacza (prawo jazdy, legitymacja służbowa, studencka, ubezpieczeniowa).

§ 10. Czynności identyfikacyjne należy wykonywać dyskretnie, nie zrażając klienta, w szczególności z zachowaniem zasad kultury jego obsługi.

§ 11. W przypadku, gdy tożsamość klienta budzi szczególne wątpliwości, należy wykonać inne niż określone w § 10 czynności, którymi są:

- 1) złożenie wizyty w siedzibie firmy,
- 2) systematyczne badanie zamówień, wniknięcie w ich istotę, rozpoznanie rzeczywistego przedmiotu prowadzonej przez klienta działalności gospodarczej.

§ 12. Transakcje podejrzane

1. Rozpoznanie transakcji podejrzanych uzależnione jest od stopnia realizacji zasady „poznaj swego klienta”, zdobytej wiedzy o jego działalności, a także od doświadczenia pracownika Urzędu Gminy.

2. Transakcja podejrzana (rozumiana jako nietypowa lub nadzwyczajna ze względu na rodzaj bądź rozmiar) polega na działaniu niespójnym ze znanym i udokumentowanym charakterem działalności klienta.

3. W typowaniu transakcji podejrzanych należy wykorzystywać:

- 1) obserwacje wynikające z kontaktów z klientami w związku realizacją przez nich zamówień,
- 2) kryteria, o których mowa w ust. 4.

4. W typowaniu transakcji podejrzanych należy stosować kryteria:

- 1) ekonomiczne,
- 2) geograficzne,
- 3) szczególnego rodzaju działalności,
- 4) klienta przypadkowego.

5. Kryterium ekonomiczne polega na badaniu nieracjonalnych zachowań klienta, w szczególności na:

- 1) działaniu nieekonomicznym, oznaczającym transakcje lub operacje niezgodne z dotychczasowymi rozmiarem lub rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej,
- 2) szybkim, częstym i bez racjonalnych powodów wycofywaniem z rachunku przekazanych wcześniej środków,
- 3) wielokrotnym udziale w krótkim okresie czasu w przetargach lub w innych trybach zamówień publicznych,
- 4) oferowaniu cen rażąco odbiegających od cen rynkowych.

6. W przypadku braku uzasadnienia rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej, kryterium geograficzne polega na badaniu transakcji związanych z tzw. „strefami ryzyka”, którymi są kraje:

- 1) w których produkowane są narkotyki lub kraje tranzytowe w ich przemyśle,
- 2) o których wiadomo, że organizują lub popierają terroryzm polityczny,
- 3) w których obowiązują łagodne przepisy podatkowe (tzw. "raje podatkowe").

7. Kryterium szczególnego rodzaju działalności stosuje się do:

- 1) biur podróży,

2) firm importowo – eksportowych.

8. Kryterium klienta przypadkowego stosuje się do osób, które w sposób częsty dokonują wpłat z różnych rachunków bankowych, bądź w różnych okienkach kasowych lub dokonują nadpłat podatków i opłat, a później je wycofują.

§ 13. Realizacja obowiązków i zadań

1. Pracownicy w trakcie wykonywania bieżących obowiązków służbowych w czasie wykonywania czynności kontrolnych zobowiązani są do:

- 1) dokonywania analizy i oceny transakcji – zarówno, gdy czynności te dokonywane są we własnym, jak i cudzym imieniu (na własny, jak i cudzy rachunek), w których występują oznaki wskazujące na możliwość wprowadzenia do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, oraz sprawdzenie czy kontrolowana jednostka w przypadku podejrzenia wprowadzenia do obrotu takich wartości, powiadomiła GIIF,
- 2) sporządzania kopii dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi podejrzenie, że mają one związek z praniem pieniędzy,
- 3) zebrania dostępnych informacji o osobach przeprowadzających te transakcje,
- 4) dokonywania, w formie notatki służbowej, odpowiedniego opisu podejrzanym transakcji wraz z uzasadnieniem, iż zachodzą okoliczności wskazane w art. 83 ustawy oraz istnieje uzasadniona potrzeba powiadomienia o tym GIIF i niezwłocznego przekazania notatki bezpośrednio przełożonemu.

§ 14. 1. Wszystkie zgromadzone dokumenty, wyniki sprawdzeń w innych instytucjach oraz notatki i opinie służbowe z wykonywanych czynności i ustaleń należy przechowywać w aktach klienta.

2. Pracownik po dokonaniu analizy zobowiązany jest do sporządzenia uwierzytelnionych kopii dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi podejrzenie, że mają one związek z popełnieniem przestępstw i przekazania ich Koordynatorowi.

3. Koordynator uznając zasadność podjęcia działań wnioskowanych przez Pracownika o którym mowa w ust. 2 przedstawia Wójtowi Gminy projekt powiadomienia GIIF celem podjęcia odpowiedniej decyzji.

4. Koordynator przekazuje podpisane przez Wójta Gminy powiadomienie wraz z dokumentacją GIIF za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

5. W przypadku stwierdzenia braku przesłanek do powiadomienia GIIF, Koordynator sporządza i przedstawia Wójtowi Gminy notatkę służbową zawierającą uzasadnienie takiego stanowiska oraz otrzymaną dokumentację – celem akceptacji.

6. Kopia powiadomienia wraz z dokumentacją winna być przechowywana w sposób zapewniający poufność i udostępniana wyłącznie osobom upoważnionym.

7. Podpisane zawiadomienia są ewidencjonowane w Rejestrze powiadomień prowadzonym przez Koordynatora.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 52/2018

Wójta Gminy Pruszcz Gdański

z dnia 27 kwietnia 2018 r.

.....
Sekretarz Stanu

Generalny Inspektor Informacji Finansowej

Ministerstwo Finansów

ul. Świętokrzyska 12

00-916 Warszawa

**INFORMACJA O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA PRANIA
PIENIĘDZY LUB FINANSOWANIA TERRORYZMU**

Działając na podstawie art. 72 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, informuję że:

.....
.....
(należy wpisać dane identyfikujące klienta pozostającego w związku z okolicznościami mogącymi wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, o których mowa w art. 36 ustawy)

.....
.....
.....
(opis okoliczności wskazujących na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu)

.....
.....
(uzasadnienie przekazania powiadomienia)

.....
Kierownik jednostki

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 52/2018

Wójta Gminy Pruszcz Gdański

z dnia 27 kwietnia 2018 r.

**REJSTR POWIADOMIEŃ
GŁÓWNEGO INSPEKTORA INFORMACJI FINANSOWEJ**

Lp.	Data, miejsce i rodzaj transakcji	Uczestnicy transakcji	Cechy dokumentów transakcji	Opis treści dokumentów	Data przekazania bezpośredniemu przełożonemu	Data poinformowania Koordynatora	Data wysłania powiadomienia	Uwagi